

מחלקת מבצעים

- שמור -

אג"מ / חטיבת המבצעים
מחלקת מבצעים
טלפון: 02-5428840
פקס: 02-5428814
י"ד תמוז תש"פ
06 יולי 2020
סימוכין: 64543420

הנדון: מדיניות אכיפת עבירת אי עטיית מסיכה ע"י פקחי רשות מקומית

1. השימוש במסיכות פה ואף במרחב הציבורי מהווה לדעת גורמי משרד הבריאות אמצעי מרכזי למיגון האוכלוסיה ומניעת התפשטות מגיפת הקורונה. לאור זאת נקבע בצו בריאות העם, כי שהייה ללא מסיכה במקום שאינו מקום המגורים מהווה עבירה פלילית בגינה ניתן להטיל קנס מינהלי (500 ש"ח).
2. בתיקון לחוק לתיקון ולקיום תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - אכיפה), התש"ף-2020, הוקנו לפקחי הרשויות המקומיות ומפקחי משרדי הממשלה סמכויות להטלת קנסות מנהליים בגין אי עטיית מסיכה וזאת בצד הסמכות הקיימת לשוטרים לפעול בתחום זה.
3. את המסיכה יש לעטות באופן שיכסה את הפה ואת האף. יש לשים לב כי מגן פנים אינו מסיכה.
4. מקרים בהם אי עטיית מסיכה אינה מהווה עבירה:
 - א. קטין מתחת לגיל 7.
 - ב. אדם שמחמת מוגבלות נפשית, שכלית או רפואית מתקשה באופן משמעותי או שנמנעת ממנו האפשרות עקב מוגבלותו האמורה לכסות את הפה ואת האף.
 - ג. אדם המבצע פעילות ספורט.
 - ד. חוף הים - על פי הנחיות משרד הבריאות, בעת שהייה על חוף הים ובכניסה לים אין חובת עטיית מסיכה ובלבד שיש אפשרות ממשית לשמור על מרחק של 2 מטרים בין אדם לאדם, (למעט אנשים הגרים באותו מקום). יש חובה לעטות את המסיכה בעת הליכה לשירותים, למזנון או למקום אחר המצוי בחוף הים.
 - ה. אדם השוהה במקום סגור או מופרד בלא אדם נוסף, או אדם השוהה במקום כאמור עם אנשים הגרים באותו מקום איתו.

כתובתנו באתר :

מחלקת מבצעים

- שמור -

1. לפי הנחיות משרד הבריאות בעת מתן הרצאה, שיעור או צורך אחר בדיבור או בפנים גלויות, ניתן להוריד את המסכה לזמן הפעילות, וזאת בתנאי שהאדם הקרוב ביותר נמצא במרחק העולה על 2 מטר או כאשר קיימת מחיצה מפלסטיק קשיח מעל לגובה הראש לפחות בין האנשים ו/או התלמידים. צורך כאמור עשוי להיות במצב בו האדם אוכל, שותה או מעשן.

במקרים אלה בהם לא בוצעה עבירה לא יוטל קנס!

5. מדיניות אכיפה

ככלל, המענה לעבירה מסוג זה יכול שתבצע בהסברה, הידברות ואזהרה או ברישום דו"ח קנס. בכל מקרה של ביצוע עבירה יש לפעול בשיקול דעת ובשום שכל, נוכח הנסיבות ובהתאם לכללים הבאים:

א. מיקום

- 1) ככלל, האכיפה תבצע במרחב הציבורי, ובבתי עסק וכן בכל מקום פתוח לציבור (כולל בתי כנסת) או שיש בו קבלת קהל. בנוסף, תבצע אכיפה בתחבורה ציבורית.
- 2) לא תבצע אכיפה במקומות עבודה שאינם מקבלים קהל, במוסדות חינוך, בתי חולים ומשרדים שאין בהם קבלת קהל.
- 3) יש לתת עדיפות גבוהה לאכיפה באזורים בעלי תחלואה גבוהה / אזורים אדומים. יש למקד את כוחות האכיפה ולהגביר את הנוכחות באזורים אלה, ובהם לבצע אכיפה מאסיבית.

ב. נסיבות העבירה

- 1) האכיפה ע"י קנסות תתמקד באנשים הנמצאים באזורים בהם אי עטיית מסיכה יוצרת סיכון חמור להדבקה - מקומות סגורים ומקומות הומי קהל וצפופים בעיקר. דוגמאות: אדם ללא מסיכה במרכז מסחרי או קניון הומה אדם, אדם ללא מסיכה בהתקהלות גדולה וצפופה - פאבים, מועדונים וכו'.
- 2) לעומת זאת, כאשר אדם אינו עוטה מסיכה בנסיבות שבהן הסיכון להדבקה נמוך באופן יחסי, ניתן לפעול בדרך של הסברה ואזהרה ולא לבצע אכיפה כצעד ראשון. דוגמאות: אדם הולך לתומו במקום בו אין איש בסביבתו, משפחה גרעינית הנמצאת לבד וכו', ויש ברשותם מסיכות בהישג יד.
- 3) יובהר כי כל מסיכה המכסה את הפה ואת האף עונה לדרישות החוק ואין לדרוש מאדם להשתמש במסיכה ייעודית בלבד.
- 4) בהחלטה האם להטיל קנס או להסתפק בהסברה ואזהרה ניתן להביא בחשבון גם את השיקולים הבאים:

מחלקת מבצעים

- שמור -

- א) האם האדם אינו עוטה את המסיכה כלל או שהוא עוטה אותה באופן שאינו מכסה את הפה והאף כנדרש (ככל שעוטה את המסיכה אך לא בהתאם לנדרש, בפעם הראשונה ניתן להסתפק באזהרה).
- ב) האם האדם שאינו עוטה מסיכה נושא אותה איתו (במקרה שכן - יש להסתפק באזהרה).
- ג) האם מדובר בעבירה ראשונה של אי עטיית מסיכה או שאותו אדם עבר עבירה כזו בעבר? (השוטר / הפקח יבדוק במערכת הממוחשבת תומכת הפעילות, האם האדם כבר ביצע עבירה דומה בעבר. ככל שמופיעה כזו - ישקול מתן קנס גם אם האדם נושא עימו מסיכה)

ג. **אוכלוסיות מיוחדות / מוגבלות**

בעת מפגש עם אדם עם מוגבלות נפשית, שכלית או רפואית הניכרת לעינו של השוטר או המובאת לידיעתו באופן אחר שאינו עוטה מסיכה - אין להטיל קנס. היה ספק בשאלה האם המוגבלות מונעת או מקשה באופן משמעותי מהאדם לעטות את המסיכה - יש להימנע מהטלת הקנס. יחד עם זאת יש לפעול בהסברה ולהבהיר את חשיבות עטיית המסיכה, בדרך ובשפה המותאמים ככל הניתן לאדם עם המוגבלות.

ד. **קטינים:**

- 1) קטין מתחת לגיל 7 שאינו עוטה מסיכה אינו מבצע עבירה.
- 2) אין להטיל קנסות על קטינים מתחת לגיל 16. יחד עם זאת יש להדגיש ולהבהיר לקטין את חשיבות עטיית המסיכה, להזהירו וליידע את ההורה.
- 3) מעל גיל 16 - יש להפעיל שיקול דעת בהתאם לנסיבות העבירה (האם הקטין נמצא במקום הומה קהל, האם יש ברשותו מסיכה), מידת בגרותו של הקטין, כפי שנראית לעין, יש להסביר לו את הדברים בדרך ובשפה המותאמים לגילו ולמידת בגרותו וככל הניתן ליידע את ההורים, על העבירה שבוצעה והקנס המוטל. אין לעכב את הקטין לצורך מתן הודעה להורים.

ה. **משפחות: הבחין שוטר במשפחה וכל בני המשפחה אינם עוטים מסיכות כנדרש - יסתפק במתן קנס בגין העבירות שבוצעו על ידי ההורה/הורים ויימנע מהטלת קנס בגין כל הילדים, אלא בנסיבות חריגות.**

6. **הנחיות: מפגש שוטר/פקח - אזרח**

- א. הבחין שוטר / פקח (להלן: גורם אוכף) באדם שאינו עוטה מסיכה כנדרש, יפנה אליו בנימוס ויברר עימו את הסיבה לאי עטיית המסיכה.
- ב. התברר לגורם האוכף כי לא בוצעה עבירה (קטין מתחת לגיל 7, אדם בפעילות ספורטיבית, אדם בעל מוגבלות שמונעת ממנו לעטות מסיכה וכדומה) - לא יטיל קנס.

כתובתנו באתר:

מחלקת מבצעים

- שמור -

- ג. ניתן לגורם האוכף הסבר המניח את הדעת לסיבת אי עטיית המסיכה - יימנע מהטלת הקנס. דוגמאות להסבר המניח את הדעת: אדם המעשן סיגריה בעת המפגש עם הגורם האוכף או סיים באותו רגע לעשן סיגריה, אדם שסיים פעילות ספורט בסמוך לפני המפגש עם הגורם האוכף.
- במקרים כאלה ידרוש הגורם האוכף מאותו לאדם לעטות מסיכה באופן מיידי, יבהיר לו את חשיבות העניין ויזהיר אותו אך יימנע מהטלת קנס.
- ד. הגורם האוכף יפעיל שיקול דעת בנוגע לנסיבות ביצוע העבירה כמפורט בסעיף 4/ב' לעיל ובהתאם להם יחליט האם להטיל קנס או להסתפק באזהרה, אשר תתועד במערכת הממוחשבת, בהתאם.
- ה. לשם פיקוח על קיום חובת עטיית המסיכה ואכיפת העבירה, מוסמך הגורם האוכף לדרוש מאדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג בפניו תעודת זהות או תעודת רשמית אחרת המזהה אותו וכן מוסמך לדרוש ממנו להציג ידיעות או מסמכים רלבנטיים.
- ו. לצורך פיקוח על קיום החובה ואכיפת העבירה, ככל שיש צורך לוודא כי אנשים השוהים במקום סגור (עסק או מקום אחר) עוטים מסיכה, מוסמך הגורם האוכף להיכנס לאותו מקום. יובהר כי חל איסור על כניסה למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט. הסמכות להיכנס לכלי תחבורה נייד מוקנית לשוטר בלבד ואינה מוקנית לפקח.
- ז. שוטר / פקח שיבוא במגע עם אדם אשר אינו עוטה מסיכה יימנע, ככל הניתן, מעימות מילולי ופיזי עם האזרח ויפעל על פי הסמכויות המוקנות לו בחוק. מפקח / פקח שאגב ביצוע פיקוח או אכיפה נתקל בהתנגדות או נקלע לאירוע שהסלים יזעיק שוטר לסייע בטיפול באירוע ויימנע מעימות עם הארח ככל שניתן.
- ח. מפקח / פקח יישמא עימו תעודה רשמית המעידה על תפקידו וההכשרה הייעודית שקיבל לצורך אכיפת עבירת עטיית המסיכה. מפקח או פקח שנדרש על ידי אזרח להזדהות יזדהה בפניו באמצעות תעודה רשמית. שוטר יפעל על פי הוראות פקודת המשטרה לענין הזדהות.
7. על הגורם האוכף לתעד את נסיבות העבירה בכתב, במערכת הממוחשבת, כולל מקום הימצאו של האדם ונסיבות הימצאותו שם, ואת ההסבר שניתן על ידי האדם שבצע את העבירה.

8. מצ"ב טבלת דוגמאות לתרחישים ותגובות בעבירת אי עטיית מסיכה:

עבירה	פרמטר	תרחיש	סדר פעולות	הערות
-------	-------	-------	------------	-------

כתובתנו באתר:

מחלקת מבצעים

- שמור -

			להתייחסות		
	<ul style="list-style-type: none"> • זיהוי. • הטלת קנס. • הנחיה לעטיית מסיכה. 	אדם ללא מסיכה במרכז מסחרי הומה אדם.	נסיבות העבירה	אי עטיית מסיכה	
עשיית ספורט	<ul style="list-style-type: none"> • אין צורך במפגש פקח -אזרח 	אדם רץ לבדו ברחוב / פארק			
	<ul style="list-style-type: none"> • זיהוי. • הסברה ואזהרה. • הנחיה לעטיית מסיכה. 	אדם הולך לבד ברחוב ללא מסיכה על פניו, אך נמצאת ברשותו.			
	<ul style="list-style-type: none"> • זיהוי. • הסברה ואזהרה. • הנחיה לעטיית מסיכה. 	אדם נכה הנעזר בקביים, הולך ללא מסיכה במרכז מסחרי הומה אדם.			נסיבות העבירה + אוכלוסיה מיוחדת
<ul style="list-style-type: none"> • במידה ויש ברשות הפקח מסיכה חדשה, יש לנפק לאזרח אחת במידת האפשר. 	<ul style="list-style-type: none"> • זיהוי. • הטלת קנס. • הפנייתו להצטיידות במסיכה. 	אדם הולך לבד ברחוב בעיר/שכונה שהוגדרה כאיזור עם תחלואה גבוהה, ללא מסיכה על פניו ואין ברשותו מסיכה כלל.			נסיבות העבירה + מיקום

בברכה,
 ישי שלם, רמ"ח
 נצ"מ המבצעים

